

Česká lesnická akademie, Lesnická 9, 541 01 Trutnov

Domov mládeže

**Školní vzdělávací program
Domova mládeže**

**Zpracoval: Bc. Josef Kvasničák
Schválil : Mgr. Jan Korbelář**

ÚVOD

Školní vzdělávací program DM je závazným , zveřejněným dokumentem. Slouží pedagogům, rodičům, veřejnosti, zřizovateli a kontrolním orgánům.

Vychází z analýzy předchozí činnosti a umožňuje aktuální změny.

Obsah:

- I. Identifikační údaje
- II. Charakteristika zařízení
- III. Konkrétní cíle vzdělávání a výchovy
- IV. Klíčové kompetence
- V. Výchovný program
- VI. Hodnocení žáků a autoevaluace DM

I. Identifikační údaje

Název : Česká lesnická akademie

Sídlo : Lesnická 9, 541 01 Trutnov

IČ : 60153296

IZO : 108026671

Identifikátor právnické osoby : 600012905

Zřizovatel : Královéhradecký kraj, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové

Právní forma : Příspěvková organizace

Ředitel školy : Mgr. Jan Korbelář

Místo poskytovaných služeb : Lužická 489, 541 01 Trutnov

Kapacita DM : 246 lůžek

Telefon : 499 811 413

E-mail. adresa : kvasnicak@clatrutnov.cz

Web. Adresa : www.clatrutnov.cz

II. Charakteristika zařízení

- DM tvoří s Českou lesnickou akademií Trutnov školskou právnickou osobu.
- Stanovení kategorie ložnic – v souladu s § 5 Vyhlášky č. 108/2005 Sb., o školských výchovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních, s přihlédnutím k počtu ubytovaných žáků na pokoji (max. 3 žáci), k vybavení domova mládeže a úrovni poskytovaných služeb, jsou všechny pokoje zařazeny do 1. kategorie
- Ubytování je poskytováno ve dvou a třílůžkových pokojích, část pokojů je s vlastním sociálním zařízením (převážně pro dívky)
- Domov mládeže je rozdělen na tři pracoviště :
 - a) Lužická 489
 - b) Lužická 57
 - c) Lipová 223
- Stravovací služby – žáci využívají školní jídelnu ČLA, která poskytuje celodenní stravování (3 jídla denně). Na DM jsou kuchyňky a pitný automat.
- V době nepřítomnosti ubytovaných žáků, v rámci doplňkové činnosti DM poskytuje ubytovací služby veřejnosti.

III. Konkrétní cíle vzdělávání a výchovy

Ambice a poslání DM ve vzdělání a výchově jsou především v oblasti výchovy osobnosti žáka a výchovy v době mimo vyučování. Tím jsou určeny základní cíle a úkoly, které spočívají v pedagogickém ovlivňování volného času žáků, tzn. V citlivém pedagogickém vedení žáků k účelnému využívání volného času . K tomu volí speciální prostředky a metody a plní následující **úkoly mimo vyučování**:

- relaxačně – zdravotní : obnova sil, upevňování zdraví, adaptace na změnu prostředí
- výchovně vzdělávací a sebevzdělávací : seberealizace, osobní rozvoj
- sociální úkoly : společenské uplatnění, činnost a aktivita

Předpoklady a prostředky pro realizaci cílů

- 1) Realizace průřezových témat ve vzdělávání a výchově, které reprezentují okruhy problémů současného i budoucího světa, napomáhají rozvíjet osobnost žáka a procházejí napříč oblastmi vzdělávání a výchovy, s cílem dosáhnout klíčových kompetencí žáka:
 - osobnostní a sociální výchova
 - výchova demokratického občana
 - výchova k myšlení v globálních souvislostech

- 2) Vytváření a působení přirozeného a pozitivního psychosociálního prostředí na jehož tvorbě se podílejí všichni účastníci vzdělávání, s využitím specifických prostředků výchovy a vzdělávání v době mimo vyučování jako jsou:
 - dobrovolnost, spontánní aktivita, navození kladných pocitů
 - seberealizace a sebepoznávání
 - zajímavost, pestrost, zájmovost
 - odpočinkové a rekreační zaměření zájmové činnosti

- 3) Žák jako ústřední postava vzdělávání a výchovy – primární podmínky
 - uplatnění jeho základních práv vyplývajících ze školského zákona a z Úmluvy o právech dítěte, zejména práva na respektování osobnosti žáka a jeho zvláštnosti psychické, fyzické, mentální a práva na volný čas.
 - výchovné působení založené na spolupráci, partnerství, dialogu a respektu k osobnosti, potřebám a zájmům žáků.
 - vyvážené uplatňování práv a plnění povinností
 - právo volby vlastních rozhodnutí odpovídající míře zralosti žáka, reálným možnostem a podmínkám života na DM s podporou vychovatele
 - specifické postavení dospělého žáka, tzn. postupné převzetí plné odpovědnosti za své chování a jednání – převzetí práv a povinností rodičů
 - objektivní hodnocení žáka vychovatelem

4) Cílevědomé vytváření výchovných skupin jako podpůrný prostředek k realizaci kompetencí žáků a jejich spokojenosti

- stabilizace vychovatelů u výchovných skupin po dobu nejméně dvou školních roků
- výchovné skupiny delegují své zástupce do domovní rady, která je ustanovena na všech pracovištích, s právem odvolat svého zástupce

IV. Klíčové kompetence, které žák získává a rozvíjí

1. Kompetence k učení

1a – Cíl:

Podporovat účinnost vzdělávacího procesu při získávání středního vzdělávání zakončeného úspěšnou maturitní zkouškou.

1b – Žák

- naučí se učit, umí se učit
- dbá na zkvalitňování přípravy mimo vyučování
- ovládá různé techniky učení, umí si vytvořit studijní režim a podmínky
- umí efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
- umí dokončit započatou práci, umí hodnotit své výkony
- zvládá neúspěch, je psychicky odolný

1c – vychovatel

- vede žáka k samostatnosti při přípravě na vyučování a hledání vlastního efektivního stylu a režimu přípravy
- podporuje žáka tím, že očekává pozitivní výsledky

- vytváří a zajišťuje žákovi vhodné klima a materiálně technické podmínky s využitím informačních technologií

2. Kompetence k řešení problémů

2a – Cíl:

Směřovat žáky ke schopnosti samostatně řešit pracovní i osobní problémy

2b – Žák

- vnímá problémové situace, rozpozná a pochopí problém
- využívá své schopnosti, vědomosti a dovednosti při samostatném řešení problému
- rozlišuje správné a nesprávné řešení a nese odpovědnost za jeho následky
- učí se nevyhýbat problémům
- spolupracuje při řešení s ostatními

2c – Vychovatel

- aktivně napomáhá žákům adaptujícím se na nové podmínky
- motivuje k získávání potřebných informací k řešení
- hodnotí vyřešení problému, rizika a negativní důsledky

3. Komunikativní kompetence

3.a – Cíl:

Rozvíjet schopnosti žáků úspěšně a samostatně komunikovat

3.b – Žák

- rozumí sdělením a informacím, umí věcně argumentovat
- vyjadřuje se jasně, srozumitelně a přiměřeně ke zvolenému cíli
- je schopen komunikovat se vzájemnou úctou, spolupracovat, chovat se tolerantně
- na veřejnosti vystupuje přiměřeně, sebevědomě a kultivovaně

3.c - Vychovatel

- vytváří prostor pro komunikaci mezi žákem a vychovatelem i žáky navzájem
- předává žákům informace potřebné pro jejich zdravý a aktivní život

4. Kompetence sociální a interpersonální

4.a – Cíl:

- naučit žáky žít a spolupracovat v novém prostředí mimo domov, v jiném městě, ve skupině, na pokoji
- vytvářet zdravé sociální vazby v rámci výchovné skupiny, řešit vzniklé problémy
- umět si stanovit přiměřené cíle v oblasti vzdělávání i zájmů
- pečovat o své zdraví

4.b – Žák:

- umí porozumět sám sobě, zvládá sebeovládání, je schopen poznávat a tolerovat odlišnosti druhých
- umí řešit životní situace, konflikty, zná důsledky negativního chování

- stanovuje si cíle a priority dle svých schopností a zájmů
- reaguje přiměřeně na hodnocení svého vystupování, přijímá rady i kritiku
- dokáže se prosadit i přijmout kompromis jako jedno z řešení
- pozná nespravedlivost, agresivitu a umí se bránit

4.c – Vychovatel:

- napomáhá žákům poznat sám sebe, své silné i slabé stránky, hodnotí jeho práci
- vytváří příležitosti pro týmovou spolupráci formou společných činností, pomáhá tvorbě postavení ve skupinách
- napomáhá žákům v adaptaci na nové podmínky sociální i materiální

5. Občanské a pracovní kompetence:

5.a – Cíl:

- vést žáky k uznávání kulturních hodnot a správných postojů pro život, jednání v souladu s udržitelným rozvojem životního prostředí

5.b – Žák:

- stanovuje si cíle vycházející z potřeb a zájmů skupiny
- je tolerantní, vstřícný, ale i zdravě kritický k názorům druhých, respektuje různorodost lidí, jejich hodnot a jednání
- chová se zodpovědně v kritických chvílích ohrožujících zdraví a bezpečí, poskytuje účinnou pomoc
- aktivně se zapojuje do života DM a svého okolí

5.c – Vychovatel:

- motivuje žáka k projevení názorů a diskuzi, rozvíjí schopnost kritického a tvořivého myšlení, empatie a schopnosti kompromisu
- vede žáky k dodržování pravidel, spravedlivě je hodnotí, objasňuje význam řádu pro fungování společenství
- podporuje zájem o společenský život, životní prostředí a ochotu pomáhat
- vede žáky k jednání, které neohrožuje ostatní, sebe ani životní prostředí

6. Kompetence k volnému času:

6.a – Cíl:

- vést žáky k aktivnímu a smysluplnému trávení volného času

6. – Žák:

- umí prožívat svůj volný čas , čelí nudě a aktivně odpočívat
- orientuje se v možnostech a nabídce DM, školy a města
- zapojuje se do organizace života v DM, předává zkušenosti mladším
- odmítá nevhodné nabídky pro trávení volného času

6.c – Vychovatel:

- vytváří příležitosti a podněcuje účelné využití volného času
- realizuje program sociální prevence
- učí žáka novým vědomostem a dovednostem

7. – Kompetence k ochraně zdraví

7.a – Cíl:

- vytvářet optimální a zdravou atmosféru pro pobyt na DM, získávat odpovědný vztah ke svému zdraví, být si vědom důsledků nezdravého životního stylu

7.b – Žák:

- získá orientaci v tom, co je a není zdravé
- učí se chápat a chovat preventivně
- dbá na zdraví své i svého okolí
- uplatňuje návyky osobní a intimní hygieny
- uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu , v konfliktních situacích, umí vyhledat odbornou pomoc
- zná zdravotní rizika spojená s poruchou příjmu potravy a odpovědně se rozhoduje ve prospěch zdravých stravovacích návyků

7.c – Vychovatel:

- poučí a poskytne informace k normám DM, vztahujícím se k bezpečnosti a zdraví žáků
- hodnotí a ovlivňuje hygienické chování žáků
- hodnotí a motivuje jedince a skupinu k plnění úkolů

V. Výchovný program DM

1. Charakteristika a účel výchovného programu

Výchovný program je rámcovým programem pro práci vychovatele a ostatních pedagogických pracovníků s těmito znaky:

- vymezuje jakých kompetencí má žák dosáhnout
- stanovuje výchovné cíle pro vychovatele
- respektuje věkové a osobnostní zvláštnosti žáků
- je otevřeným programem s možností vstupu vychovatele podle objednávky a potřeb žáků

2. Zaměření výchovy

- výchova sociální, personální a komunikativní
- výchova ke zdravému životnímu stylu
- výchova k učení, rozvoji osobnosti a žebříčku hodnot

3. Obsah výchovného programu

- cyklus adaptace – pro žáky 1. a 2. ročníků – přizpůsobení životu na DM a středoškolskému studiu
- cyklus osobního rozvoje a zrání – pro žáky 3. a 4. ročníků – pokračuje proces poznávání a upevňování kompetencí.

4. Podmínky, hlavní úkoly, záměry k naplnění vzdělávacího programu

4.a – V personální oblasti

Vychází ze struktury a počtu ubytovaných žáků. Kmenovou část tvoří žáci ČLA včetně studentů VOŠ a pár žáků okolních škol, které nemají možnost vlastního ubytování.

Výchovně vzdělávací činnost řídí vedoucí vychovatel a podílí se na ní 7 vychovatelů. Všichni vychovatelé splňují předpoklady pro výkon povolání – dosáhli požadovaného vzdělání.

V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků se vychovatelé vzdělávají zvláště v oblasti sociálně patologických jevů v chování mládeže a počítačové přípravě zaměstnanců.

4b – V oblasti obsahu a organizace vzdělávání a výchovy

- vést a organizovat žáky žádané, oborové zájmové činnosti k naplnění cíle, orientovat a rozvíjet žáka ve zvoleném oboru. Rozvíjet možnost spontánního využití volného času zejména v oblastech přírodovědných a sportovních.
- Realizovat a aktualizovat programy k prevenci sociálně patologických jevů.
-

4c – V oblasti materiálně technického rozvoje

- Hlavní úsilí zaměřit a finanční prostředky investovat do obnovy nábytku a vybavení ložnic žáků a sociálního zázemí, s cílem zajistit všem žákům estetické, hygienické a tím i výchovné prostředí.
- Postupně modernizovat prostory pro děvčata a budovu DM Lipová.

VI. Hodnocení žáků a autoevaluace DM

1) Výstupy hodnocení

- a) Písemná souhrnná informace rodičům nezletilých žáků obsahuje hodnocení úrovně kompetencí žáka
- k učení – studijní úsilí, samostatnost, předpoklady

- adaptace - sociální dovednosti, schopnost spolupráce
- ke zdravému způsobu života – využití volného času, akceptace pravidel, individuální denní režim, stravování apod.
- b) Ústní souhrnná informace pro žáky zletilé – obsah viz výše
- c) Průběžná hodnotící informace – sdělení o udělení výchovného opatření (pochvala, trest)
- dílčí zpráva o chování, popř. o přijatých opatřeních

2) *Evaluace DM a konkrétních činností*

- a) Vnitřní – individuální – každý vychovatel hodnotí svou práci a její výsledky
- týmová – kolektiv hodnotí činnost vzhledem k vytýčeným cílům
- vedení – prostřednictvím pozorování, hospitací a kontrol
- b) Vnější - získávání informací od rodičů a žáků

3) *Kritéria autoevaluace*

- spokojenost žáků a rodičů
- míra pokroku ve vychovanosti žáků
- pozitivní klima mezi všemi účastníky výchovného procesu
- zlepšení materiálních podmínek